

PRIPOROČENI ZDRAVSTVENI IN GENETSKI TESTI - VELIKI ŠNAVČER

KLINIČNI ZDRAVSTVENI PREGLEDI

1. KLINIČNI PREGLED OČI

Pregled oči opravi veterinar specialist s pomočjo aparaturo in poda potrdilo, da je pes klinično prost naslednjih bolezni: katarakta, PRA, entropij, ektropij, glavkom, displazija retine, luksacija leče in mikroftalmija. Najpogostejši bolezni pri šnavcerjih sta PRA in katarakta.

Preglede je potrebno opravljati vsaj na vsaki 2 leti, za vzrejo pa priporočamo samo pse, ki imajo negativen izvid na zgoraj omenjene bolezni in pri katerih izvid ni starejši od 2 let.

Klinični pregled oči lahko opravite pri:

Dr.sci. Zlata Čop, dr.vet.med, Veterinarska klinika Lesce, tel. 04 53 77 100, <http://vet-lesce.si/>
Tadej Zemljič, dr. vet. med., dipl. ECVO, <https://www.veterinarskaocesnaambulanta.com/>

Klinični pregled oči je obvezen pri matičnem klubu PSK.

2. RTG SLIKANJE KOLKOV IN KOMOLCEV

Opravijo ga pooblaščen veterinarji (seznam najdete na strani KZS). O stanju kolkov (HD) ter komolcev (ED) pooblaščen komisija, ki stanje oceni, izda pisno mnenje ter oceno, ki velja doživljenjsko.

Slikanje kolkov je obvezno pri matičnem klubu PSK.

3. KLINIČNI PREGLED SRCA

Bolezni srca lahko diagnosticiramo z ultrazvočnim pregledom srca, zato je priporočljivo narediti ta pregled in se ravnati skladno z navodili veterinarja, specialista kardiologije. UZ srca lahko naredite na Kliniki za male živali (KMŽ), ki deluje v okviru Veterinarske fakultete Univerze v Ljubljani, Cesta v Mestni log 47, 1000 Ljubljana, Slovenija, tel. 01 4779 277, www.kmz.si ali pri drugih specialistih.

GENETSKI TESTI

1. DILATIVNA KARDIOMIOPATIJA (DCM)

Dilatativna kardiomiopatija (DCM) je dedno obolenje miokarda za katerega je značilno povečano srce in motnje v njegovem delovanju. Bolezen navadno napreduje v kongestivno srčno popuščanje in nenadno srčno smrt. Značilni simptomi bolezni so povečano bitje srca, izguba zavesti, blede sluznice, težave pri dihanju, slabo prenašanje fizičnih obremenitev in izguba apetita. Bolezen se začne izražati pri mladih živalih v starosti 10 do 14 mesecev.

Dedovanje: *avtosomno recesivno.*

KLUB LJUBITELJEV ŠNAVČERJEV IN PINČEV SLOVENIJE

Olga Bizjan Poklukar

Februar 2024

2. HIPERURIKOZURIJA (HUU)

Hiperurikozurija je bolezen za katero je značilno povečano izločanje sečne kisline, kar lahko vodi v nastanek uratnih sečnih kamnov in zapletov povezanih s tem. Bolezen povzroča mutacija G563T v genu SLC2A9, ki kodira transportni protein za urično kislino in se izraža v ledvicah živali. Mutacijo so prvič odkrili pri Dalmatincih, pojavlja pa se tudi pri naših pasmah. **Dedovanje:** *avtosomno recesivno*. **Dedovanje:** *avtosomno recesivno*.

3. DEGENERATIVNA MIELOPATIJA (DM)

Pasja degenerativna mielopatija (DM) je počasi napredujoča, spontano pojavljajoča se bolezen hrbtnjače pri odraslih psih. Klinični znaki se pojavijo pri starosti 8 let ali kasneje in se začnejo z asimetrično splošno proprioceptivno ataksijo in spastično parezo v zadnjih okončinah. Eno leto po pojavu kliničnih znakov psi običajno postanejo paraplegiki, zato mnogi lastniki izberejo evtanazijo. **Dedovanje:** *avtosomno recesivno*.

4. NAPREDUJOČA ATROFIJA NREŽNICE (NECAP1-PRA)

Bolezen prizadene predvsem fotoreceptorje, kar sprva vodi v nočno slepoto. Ko bolezen napreduje, pride do splošnega poslabšanja vida in sčasoma do popolne slepote. Pri velikem šnavcerju se klinični simptomi pojavijo približno pri štirih letih. Pri velikem šnavcerju je bila odkrita mutacija v genu NECAP1, kar kaže na novo obliko PRA. **Dedovanje:** *avtosomno recesivno*.

5. NAPREDUJOČA ATROFIJA MREŽNICE (PRA-PRCD)

Oblika napredujoče degeneracije paličic in čepkov je degeneracija fotoreceptorjev pri psih in se pojavlja pri različnih starostih. Genetska okvara povzroča degeneracijo celic retine v očesu. Najprej so prizadete celice paličic zato se najprej pojavi nočna slepota. Sledi prizadetost celic čepkov, ki ima za posledico popolno slepoto psa tudi v pogojih optimalne osvetljenosti (podnevi). Bolezen se tipično pojavi v mladosti ali zgodnji dobi odraslosti. Vendar je čas nastanka lahko variabilen in je odvisen od pasme psa. **Dedovanje:** *avtosomno recesivno*.

6. POMANJKANJE FAKTORJA VII (FVII)

Faktor VII (FVII) je od vitamina K odvisen koagulacijski faktor, ki se sintetizira v jetrih in izloča v krvni obtok. Igra ključno vlogo pri začetku procesa za strjevanje krvi. Pomanjkanje faktorja VII je povezano z nagnjenostjo h krvavitvam. Klinični znaki pri prizadetih psih vključujejo blage do hude krvavitve, ki nastanejo kot posledica travme ali operacije. **Dedovanje:** *avtosomno recesivno*

Večino genetskih testov lahko opravite pri EVG, LABOKLINU ter ostalih laboratorijih po Evropi.

KLUB LJUBITELJEV ŠNAVČERJEV IN PINČEV SLOVENIJE
Olga Bizjan Poklukar
Februar 2024

